

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ పంచపంచాశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచపంచాశః సర్గః ॥

రాజ్ఞో నిమేర్వసిష్ఠస్య చ మిథః శాపేన దేహత్యాగః

ఏష తే నృగశాపస్య విస్తరోఽభిహితో మయా |
యద్యస్తి శ్రవణే శ్రద్ధా శృణుష్వేహాపరాం కథాం || 7.55.1 ||

ఏవముక్తస్తు రామేణ సౌమిత్రిః పునరబ్రవీత్ |
తృప్తిరాశ్చర్యభూతానాం కథానాం నాస్తి మే నృప || 7.55.2 ||

లక్ష్మణేనైవముక్తస్తు రామ ఇక్ష్వాకునందనః |
కథాం పరమధర్మిష్ఠాం వ్యాహర్తుముపచక్రమే || 7.55.3 ||

ఆసీద్ రాజా నిమిర్నామ ఇక్ష్వాకూణాం మహాత్మనాం |
పుత్రో ద్వాదశమో వీర్యే ధర్మే చ పరినిష్ఠితః || 7.55.4 ||

స రాజా వీర్యసంపన్నః పురం దేవపురోపమం |
నివేశయామాస తదా అభ్యాశే గౌతమస్య తు || 7.55.5 ||

పురస్య సుకృతం నామ వైజయంతమితి శ్రుతం |
నివేశం యత్ర రాజర్షిర్నిమిశ్చక్రే మహాయశాః || 7.55.6 ||

తస్య బుద్ధిః సముత్పన్నా నివేశ్య సుమహాపురం |
యజేయం దీర్ఘసత్రేణ పితుః ప్రహ్లాదయన్ మనః || 7.55.7 ||

తతః పితరమామంత్ర్య ఇక్ష్వాకుం హి మనోః సుతం |
వసిష్ఠం వరయామాస పూర్వం బ్రహ్మర్షిసత్తమం || 7.55.8 ||

అనంతరం స రాజర్షిర్నిమిరిక్ష్వాకునందనః |
అత్రిమంగిరసం చైవ భృగుం చైవ తపోనిధిం || 7.55.9 ||

తమువాచ వసిష్ఠస్తు నిమిం రాజర్షిసత్తమం |
వృతోఽహం పూర్వమింద్రేణ అంతరం ప్రతిపాలయ || 7.55.10 ||

అనంతరం మహావిప్రో గౌతమః ప్రత్యపూరయత్ |
వసిష్ఠోఽపి మహాతేజా ఇంద్రయజ్ఞమథాకరోత్ || 7.55.11 ||

నిమిస్తు రాజా విప్రాంస్తాన్ సమానీయ నరాధిపః |
అయజద్ధిమవత్పార్శ్వే స్వపురస్య సమీపతః |
పంచవర్షసహస్రాణి రాజా దీక్షామథాకరోత్ || 7.55.12 ||

ఇంద్రయజ్ఞావసానే తు వసిష్ఠో భగవాన్పుషిః |
సకాశమాగతో రాజ్ఞో హౌత్రం కర్తుమనిందితః || 7.55.13 ||

తదంతరమథాపశ్యద్ గౌతమేనాభిపూరితం |
కోపేన మహతావిష్ఠో వసిష్ఠో బ్రహ్మణః సుతః || 7.55.14 ||

స రాజ్ఞో దర్శనాకాంక్షీ ముహూర్తం సముపావిశత్ |
తస్మిన్నహని రాజర్షిర్నిద్రయాపహృతో భృశం || 7.55.15 ||

తతో మన్యుర్వసిష్ఠస్య ప్రాదురాసీన్మహాత్మనః |
అదర్శనేన రాజర్షేర్వాహర్తుముపచక్రమే || 7.55.16 ||

యస్మాత్ త్వమన్యం వృతవాన్ మామవజ్ఞాయ పార్థివ |
చేతనేన వినాభూతో దేహస్తే పార్థివైష్యతి || 7.55.17 ||

తతః ప్రబుద్ధో రాజా తు శ్రుత్వా శాపముదాహృతం |
బ్రహ్మయోనిమథోవాచ స రాజా క్రోధమూర్చ్ఛితః || 7.55.18 ||

అజానతః శయానస్య క్రోధేన కలుషీకృతః |
ఉక్తవాన్ మమ శాపాగ్నిం యమదండమివాపరం || 7.55.19 ||

తస్మాత్ తవాపి బ్రహ్మర్షే చేతనేన వినాకృతః |
దేహః స సుచిరప్రభ్యో భవిష్యతి న సంశయః || 7.55.20 ||

ఇతి రోషవశాదుభౌ తదానీ -
మన్యోన్యం శపితౌ నృపద్విజేంద్రౌ |
సహస్రైవ బభూవతుర్విదేహౌ
తత్తుల్యాధిగతప్రభావవంతౌ || 7.55.21 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
ఉత్తరకాండే పంచపంచాశః సర్గః ||